

PROGRAM OBUKE ZA ZAPOSLENE U OBLASTI SOCIJALNE I DJEČJE ZAŠTITE NA TEMU SAMOSTALNOG ŽIVOTA OSI I PROCESA DEINSTITUCIONALIZACIJE, S AKCENTOM NA SOCIJALNO-EDUKATIVNE USLUGE

REZIME PROGRAMA OBUKE

Naziv programa obuke

„Program obuke za zaposlene u oblasti socijalne i dječje zaštite na temu samostalnog života OSI i procesa deinstitucionalizacije, s akcentom na socijalno-edukativne usluge“

Autor, odnosno koautori programa obuke

Milica Marđokić, Marina Vujačić, Udruženje mladih sa hendikepom Crne Gore (UMHCG)

Realizator/i programa obuke

Marina Vujačić, Anđela Radovanović, Milica Marđokić, Dragana Đokić

Kontakt osoba

Ime i prezime: Milica Marđokić

Telefon: 020 265 650; 067 801 761; 069 385 981; 067 466 156

E-mail: umhcg2016@gmail.com, milica.mardjokicumhcg@gmail.com

Ciljevi programa obuke

Realizacijom ove obuke želimo postići sljedeće ciljeve i ispuniti sljedeće zadatke:

- Stvoriti preduslove za sprovođenje zakonskih procedura i normi u cilju profesionalizacije i stručnog usavršavanja zaposlenih u ustanovama socijalne i dječje zaštite i kod pružalaca usluga iz ove oblasti;
- Osigurati standardizovanu i jedinstvenu obuku za zaposlene u ustanovama socijalne i dječje zaštite i kod pružalaca usluga na osnovne teme iz oblasti samostalnog života osoba s invaliditetom;
- Prepoznati, razumjeti i razlikovati različite modele pristupa invaliditetu i steći vještine za primjenu socijalnog modela i modela zasnovanog na ljudskim pravima;
- Upoznati se s terminologijom invaliditeta i načinima pristupa i rada s osobama s invaliditetom, uključujući i u odnosu na pojedine vrste oštećenja, odnosno pojavne oblike invaliditeta;
- Senzibilisati i osposobiti zaposlene u ustanovama socijalne i dječje zaštite da informišu, uključe, konsultuju i uvažavaju mišljenje i potrebe korisnika, uključujući i najbolji interes korisnika, prilikom odlučivanja o njihovim pravima;
- Senzibilisati, obučiti, pružiti alate, znanja i vještine zaposlenim u ustanovama socijalne i dječje zaštite za razvoj i primjenu mjera, akcija, i sredstava u cilju usmjerene podrške i izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom;
- Obučiti, pružiti alate, znanja i vještine zaposlenim u ustanovama socijalne i dječje zaštite za procjenu individualnih potreba, podršku samoprihvatanju, samoodređenju i osamostaljivanju, razvoj i obezbjeđivanje uslova za samostalan život i život u zajednici;
- O snažiti, edukovati i pružiti mehanizme za prepoznavanje i uključivanje individualnih potreba i socijalnih okolnosti i faktora prilikom planiranja,

obezbjeđivanja i pružanja usluga u zajednici i ostvarivanja prava osoba s invaliditetom;

- Obučiti, pružiti alate, znanja i vještine zaposlenim u ustanovama socijalne i dječje zaštite o socio-emocionalnim vještinama i komunikaciji s OSI.

Sadržaj programa obuke

Zakon o socijalnoj i dječjoj zaštiti u članu 128 propisuje obavezu stručnog usavršavanja stručnih radnika i stručnih saradnika, a ovim programom obuke se namjerava obučavanje navedenih profesionalaca o samostalom životu OSI i mehanizmima za ostvarivanje istog, čime će se ostvariti dugoročni uticaj na ukupan kvalitet života OSI. Isti član propisuje *da stručni radnici i stručni saradnici u socijalnoj i dječjoj zaštiti imaju pravo i dužnost da u toku profesionalnog rada prate razvoj nauke i struke i da se stručno usavršavaju radi održavanja i unaprjeđivanja profesionalnih kompetencija i kvaliteta stručnog rada.*

Ova obuka obuhvatiće više modula i tema kako bi se postigli postavljeni ciljevi i ishodi učenja. Tako su ključni segmenti i teme obuke definisani kao:

- 1. Modeli pristupa invaliditetu i njihov uticaj na garancije prava OSI**
- 2. Filozofija samostalnog života**
- 3. Deinstitutionalizacija i život u zajednici**
- 4. Sredstva za samostalnost i servisi podrške za djecu s invaliditetom i odrasle OSI**
- 5. (Samo)određenje, identitet i invaliditet**
- 6. (Samo)procjena potrebne podrške za život u zajednici**
- 7. Stigmatizacija, nasilje i viktimizacija**
- 8. Porodični život OSI**
- 9. Socijalno-edukativne usluge (savjetovanje, grupe samopodrške)**
- 10. Metode rada na socio-emocionalnim vještinama i komunikaciji s OSI**

Svakako metode rada učesnicima/ama podrazumijevaće interaktivan rad tokom obuke u cilju usmjeravanja i sticanja vještina primjenjivih u praksi. Ovo će se postići različitim metodama rada i interakcije između trenera/ica i učesnika/ca obuke kroz predavanje, prezentaciju, diskusiju, simulaciju, igru uloga, studije slučaja i diskusiju, kao i samih učesnika/ca obuke međusobno, kao cjelokupne grupe kroz grupni rad i njihovih povratnih informacija i komentara.

Kompetencije koje će program obuke razvijati

Ova obuka pruža teorijska i praktična znanja, kao i iskustva iz prakse i daje smjernice za rad s osobama s invaliditetom prilikom procjene, obezbjeđivanja, razvoja, pružanja i nadgledanja usluga i servisa podrške za život u zajednici koji uključuje ravnopravan i dostojanstven život i osnaživanje za samostalan život. Obuka takođe omogućava stručnim radnicima i saradnicima da adekvatnije sagledaju individualne potrebe korisnika i predlože najadekvatnije mjere, tj. usluge kojima će se postići najefektivniji ishodi i rezultati.

Ovaj program obuke će direktno doprinijeti obuci stručnih radnika o pravu na samostalni život OSI, mogućnostima za njegovo ostvarivanje i njihovoj konkretnoj ulozi u tom procesu. Stručni radnici će se obučiti o tome na koji način mogu doprinijeti unaprjeđivanju vaninstitucionalnog oblika podrške osobama s invaliditetom, podsticanju razvoja pluralizma usluga, kao i motivaciji i uključivanju OSI u društvenu zajednicu u što većoj mogućoj mjeri. Adekvatno obučeni stručni kadar će doprinijeti proklamovanim ciljevima i odredbama kako međunarodne, tako i domaće pravne regulative.

Pored usluga podrške za život u zajednici koje su neizostavni segment ove obuke, glavni akcenat će biti stavljen na socijalno-edukativne usluge s ciljem da se stručni radnici osnaže za pružanje i podsticanje razvoja ovih usluga za OSI, ali i da se podstaknu na pravilan uticaj procesa (samo)prihvatanja invaliditeta i (samo)procjene potreba, ličnog osnaživanja, podsticanja grupa samopodrške i tako dalje.

Ciljna grupa profesionalaca kojima je obuka namijenjena

Ciljna grupa ove obuke su (sadašnji i potencijalni): stručni radnici/ce i/li saradnici/ce u centrima za socijalni rad i kod pružalaca usluga socijalne i dječje zaštite, odnosno svi zaposleni u ustanovama socijalne i dječje zaštite na nacionalnom i lokalnom nivou: centrima za socijalni rad, centrima za smještaj djece, mladih, odraslih i starijih osoba s invaliditetom i kod licenciranih pružalaca usluga.

Oblast na koju se program obuke odnosi

Socijalna i dječja zaštita – poboljšanje kvaliteta usluga podrške za život u zajednici.

Uslovi za uključivanje profesionalaca u obuku

Pored Zakonom propisanih uslova za status zaposlenih u ustanovama socijalne i dječje zaštite - posjedovanje licence za rad, odnosno položenog stručnog ispita, ova obuka je primarno namijenjena zaposlenima u institucijama koje direktno ili indirektno rade s osobama s invaliditetom, odnosno odlučuju i imaju ulogu u ostvarivanju njihovih prava. Pored toga, kao važan uslov uzeće se u obzir motiv i inicijativa od strane institucija socijalne i dječje zaštite, Ministarstva finansija i socijalnog staranja i samih stručnih radnika, odnosno drugih zaposlenih u ustanovama socijalne i dječje zaštite i kod pružalaca usluga socijalne i dječje zaštite. Obuka može biti namijenjena i kreatorima politika, kao i ostalim stručnjacima koji pišu zakone, podzakonske akte, strategije, planove i programe. Izuzetno, učesnici/e na obuci mogu biti i zainteresovani kandidati za polaganje stručnog ispita u socijalnoj i dječjoj zaštiti uz prethodnu prijavu za polaganje ispita (u periodu između prijave i datuma polaganja). Učesnici su u obavezi pohađati najmanje 90% obuke kako bi stekli uslov za izdavanje sertifikata.

Krajnji korisnici

Ova obuka za krajnje korisnike ima više ciljnih grupa, među kojima su direktne ciljne grupe stručni radnici/ce i saradnici/ce u oblasti socijalne i dječje zaštite, a indirektno ciljne grupe osobe s invaliditetom, porodice osoba s invaliditetom, organizacije osoba s invaliditetom, ustanove socijalne i dječje zaštite, pružaoci usluga u oblasti socijalne i dječje zaštite, Ministarstvo finansija i socijalnog staranja, kao i država Crna Gora.

Broj učesnika u grupi

Minimalan broj učesnika/ca može da bude 12, a maksimalni 20 osoba.

Dužina trajanja programa obuke

Ova obuka traje tri dana. Prva dva dana obuke rad počinje u 9.30 časova, dok trećeg dana počinje u 9.00 časova. Prvog dana obuka se završava u 18.30 časova, drugog dana u 18.00 časova, a trećeg u 16.30 časova, uz dvije kratke pauze za kafu dnevno, i pauzu za ručak. Tokom rada će se primjenjivati različite metode rada s akcentom na podsticanje učesnika/ica na aktivno učešće, grupni rad, razmjenu iskustava, prakse i ideja.

Učesnici su u obavezi pohađati najmanje 90% obuke kako bi stekli uslov za izdavanje sertifikata.